

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 март 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: февруари 2023 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити, во февруари 2023 година, бележи месечно и годишно зголемување од 0,02 п.п. и 0,67 п.п., соодветно и изнесува 5,00%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,00%, што претставува месечен и годишен раст од 0,07 п.п. и 0,29 п.п, соодветно.
- Во февруари 2023 година, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити² изнесува 5,20% и оствари месечен и годишен раст од 0,15 п.п. и 1,26 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на новопримените депозити е повисока на месечно и годишно ниво за 0,20 п.п. и 1,15 п.п., соодветно и изнесува 1,71%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	2.2022	3.2022	4.2022	5.2022	6.2022	7.2022	8.2022	9.2022	10.2022	11.2022	12.2022	1.2023	2.2023
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.33	4.30	4.30	4.28	4.27	4.33	4.34	4.35	4.40	4.41	4.44	4.98	5.00
Корпоративен сектор	3.45	3.43	3.45	3.43	3.44	3.53	3.55	3.59	3.71	3.75	3.84	4.60	4.63
Домаќинства	5.14	5.11	5.09	5.06	5.04	5.08	5.07	5.05	5.03	5.02	5.01	5.34	5.34
Новоодобрените кредити	3.94	3.75	3.98	3.97	3.99	4.01	4.04	4.09	4.44	4.49	4.83	5.05	5.20
Корпоративен сектор	3.48	3.31	3.63	3.46	3.68	3.57	3.72	3.72	4.36	4.45	5.02	5.19	5.22
Домаќинства	4.54	4.47	4.51	4.53	4.51	4.59	4.49	4.65	4.58	4.55	4.38	4.81	5.18
Вкупни депозити	0.71	0.70	0.68	0.67	0.67	0.67	0.69	0.70	0.74	0.77	0.86	0.93	1.00
Корпоративен сектор	0.90	0.94	0.83	0.87	0.97	0.94	1.03	1.11	1.26	1.30	1.34	1.35	1.75
Домаќинства	0.69	0.68	0.67	0.66	0.65	0.65	0.66	0.67	0.70	0.72	0.81	0.88	0.92
Новопримените депозити	0.56	0.68	0.65	0.76	0.97	0.84	0.92	1.07	1.50	1.27	1.34	1.51	1.71
Корпоративен сектор	0.29	0.77	0.52	1.11	1.53	0.65	0.81	1.08	1.66	1.12	1.09	1.00	1.40
Домаќинства	0.65	0.63	0.69	0.62	0.70	0.92	0.97	1.07	1.45	1.36	1.40	1.71	1.86

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити / кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

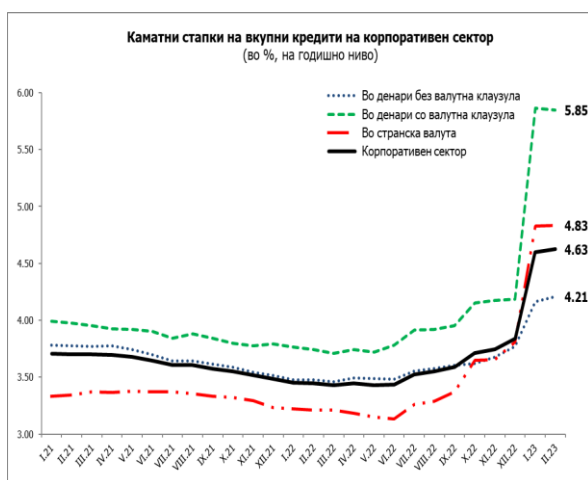
³ Во март 2023 година, е направена ревизија на податоците за каматните стапки на новоодобрените кредити на домаќинствата за јануари 2023 година, во согласност со новодобиените податоци од известувачите.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор, во февруари, изнесува 4,63% и е повисока за 0,03 п.п. споредено со претходниот месец. Нагорната промена во целост произлегува од зголемените каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,05 п.п.), во услови на остварен пад на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.), при непроменети каматни стапки на кредитите во странска валута. Анализирano на годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е зголемена за 1,18 п.п.

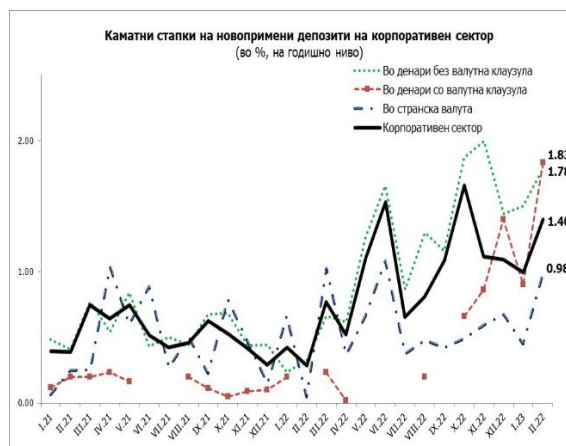
Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, забележа месечно зголемување од 0,03 п.п. и изнесува 5,22%. Притоа, зголемувањето се должи на повисоките каматни стапки на денарските кредити со валутна клаузула и кредитите во странска валута (за 0,45 п.п. и 0,18 п.п., соодветно), во услови на пад на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,13 п.п.). Споредено со февруари минатата година, оваа каматна стапка бележи годишен раст од 1,74 п.п.

Извор: НБРСМ.

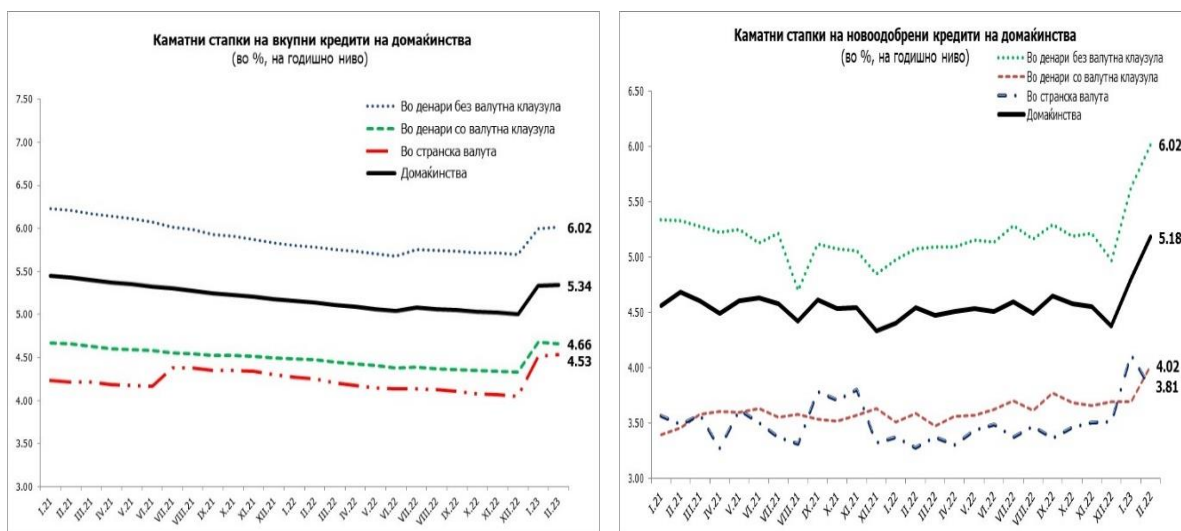
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во февруари, се зголеми за 0,40 п.п. во споредба со претходниот месец и изнесува 1,75%. Од аспект на валутната структура, месечното зголемување е резултат на растот кај сите компоненти: каматните стапки на депозитите во странска валута (за 1,01 п.п.) и каматните стапки на денарските депозити со и без валутна клаузула (за 0,10 п.п. и 0,09 п.п., соодветно). На годишно ниво, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е повисока за 0,85 п.п.
- Во февруари, каматната стапка на новопримените депозити⁵ на корпоративниот сектор изнесува 1,40%, што претставува месечен раст од 0,40 п.п. Притоа, растот е резултат на повисоките каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,93 п.п), потоа следуваат каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,53 п.п), при раст и на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,28 п.п). Каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор забележа годишно зголемување од 1,11 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во февруари, е непроменета во однос на претходниот месец и изнесува 5,34%. Анализирano на годишно ниво, оваа каматна стапка е повисока за 0,20 п.п.

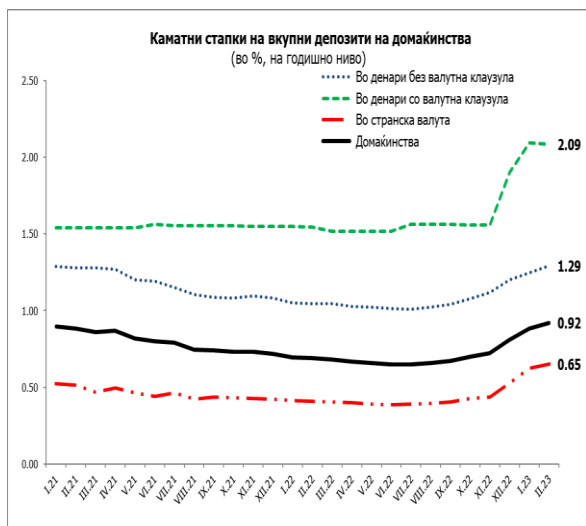
⁵ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор прекинут во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во февруари, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата изнесува 5,18% и бележи месечно зголемување од 0,37 п.п. Притоа, зголемувањето се објаснува со повисоките каматни стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,39 п.п. и 0,32 п.п., соодветно), во услови на забележан пад на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,31 п.п.). Каматната стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата оствари раст од 0,64 п.п., на годишна основа.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во февруари, оствари месечен раст од 0,04 п.п. и изнесува 0,92%. Позитивната промена се должи на зголемувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и депозитите во странска валута (за 0,04 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), во услови на забележан пад на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.). На годишно ниво, оваа каматна стапка е повисока за 0,23 п.п.
- Во февруари, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷, изнесува 1,86% и во однос на претходниот месец е зголемена за 0,15 п.п. Растот во целост се должи на повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,25 п.п.), во услови на остварен пад на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,06 п.п.). Овој месец, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата е зголемена за 1,21 п.п. споредено со февруари минатата година.

⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Ревизии на податоци

Податоците за каматните стапки на новоодобрените кредити во ова соопштение содржат ревизија на податоците за јануари 2023 година. Промените произлегуваат од подобриот опфат и квалитет на податоците кај новоодобрените кредити на домаќинствата. Од аспект на насоката на ревизијата, каматната стапка на новоодобрените кредити се намали за 0,02 п.п.

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 28 април 2023 година (референтен пресек заклучно со март 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.